

Plan van aanpak SPUK GALA gemeente Boxtel

September 2023

Henk Visser, Bram Koolstra

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Waar staat de gemeente	3
2.1	Algemeen	3
2.2	Preventie- en sportakkoord	4
2.3	Gezondheidsverschillen	4
2.3.1	Verschillen op het gebied van gezondheid.....	4
2.3.2	Verschillen in deelname aan sport, bewegen en cultuur	5
3	Belangrijkste opgaven.....	6
3.1	Opgaven op het gebied van gezondheid en sociale basis.....	7
3.2	Belangrijkste opgaven op het gebied van sport, bewegen en cultuur	8
4	Onderdelen van aanvraag.....	8
5	Doelen, resultaten en inzet	8
5.1	Gezondheid en sociale basis	8
5.1.1	Uitgangspunten	8
5.1.2	Doelen en resultaten	9
5.1.3	Samenwerking	9
5.2	Sport, bewegen en cultuur.....	10
5.2.1	Uitgangspunten	10
5.2.2	Doelen en resultaten	10
5.2.3	Samenwerking	11
6	Uitvoering	11
6.1	Uitvoeringsmatrix.....	12
6.2	Effectieve interventies	21
7	Ondersteunende onderdelen	21
7.1	Kennis- en adviesfunctie GGD.....	21
7.2	Coördinatie regionale aanpak preventie.....	21
8	Hoe wordt de voortgang bewaakt?	22
9	Samenhang en Synergie	22
10	Verbinding onderdelen Brede SPUK GALA en Sportakkoord II	23
11	Toestemming gebruik informatie.....	23
12	Ondertekening	23

1 Inleiding

In maart 2023 heeft de gemeente Boxtel de aanvraag voor de Specifieke Uitkering (Spuk) voor het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) ingediend. Voorwaarde voor het verkrijgen van de middelen is het indienen van een plan van aanpak. Dit plan van aanpak ligt nu voor. De opbouw volgt het format dat hiervoor is opgesteld door de VNG.

De gemeenten en het Rijk hebben de ambitie om het beleid op het gebied van gezondheid en welzijn meer integraal op te pakken. Dat betekent meer samenhang in de aanpak van gezondheidsvraagstukken en een meer afgestemde inzet op de vaak complexe achterliggende factoren van inwoners. Hiervoor hebben het Rijk en de gemeenten het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) gesloten. Voor de uitvoering van het GALA is een specifieke uitkering (Spuk) beschikbaar gesteld. Het college heeft in maart besloten een aanvraag in te dienen voor alle onderdelen van het GALA. Voorwaarde voor het verkrijgen van de middelen is uiterlijk 30 september een plan van aanpak in te dienen. Dit plan van aanpak ligt nu ter besluitvorming voor. Het plan van aanpak is opgesteld met inbreng van partners in het sociaal domein.

In hoofdstuk 2 wordt een analyse gegeven van de gezondheidssituatie van de gemeente. De belangrijkste trends en ontwikkelingen worden geschetst. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen enerzijds gezondheid en sociale basis en anderzijds sport, bewegen en cultuur. Deze verdeling wordt ook gemaakt binnen het GALA. In hoofdstuk 3 zijn de belangrijkste opgaven voor Boxtel beschreven. Deze zijn geclusterd in 4 opgaven, die alle 15 onderdelen van het GALA beslaan. In hoofdstuk 4 wordt bevestigd dat de gemeente voor alle onderdelen van het GALA de aanvraag indient. In hoofdstuk 5 zijn (weer met onderscheid tussen enerzijds gezondheid en sociale basis en anderzijds sport, bewegen en cultuur) de doelen, resultaten en inzet beschreven. Dit is vertaald in een uitvoeringsmatrix (hoofdstuk 6). Hierin komen de opgaven en de daarmee samenhangende GALA-onderdelen terug. Het GALA bevat ook twee ondersteunende onderdelen: de kennis- en adviesfunctie van de GGD en de aanpak regionale coördinatie; hierin zit ook de link met het Integraal Zorgakkoord. Deze zijn in hoofdstuk 7 beschreven. Hoofdstuk 8 gaat over het monitoren van de voortgang. De hoofdstukken 9 en 10 beschrijven de samenhang en synergie tussen de onderdelen van het GALA. 11 en 12 zijn formele vereisten.

2 Waar staat de gemeente

2.1 Algemeen

De gemeente Boxtel is een landelijk gelegen gemeente met ruim 33.000 inwoners. De gemeente bestaat uit 4 woonplaatsen of kernen; 1 grote woonplaats (Boxtel: ruim 25.000 inwoners) en 3 kleinere woonplaatsen (Liempde, Esch en Lennisheuvel met resp. 4.800, 1.800 en 1.300 inwoners). De gemeente ligt in de Meierij van 's Hertogenbosch en ligt centraal in de stedendriehoek 's Hertogenbosch-Tilburg-Eindhoven.

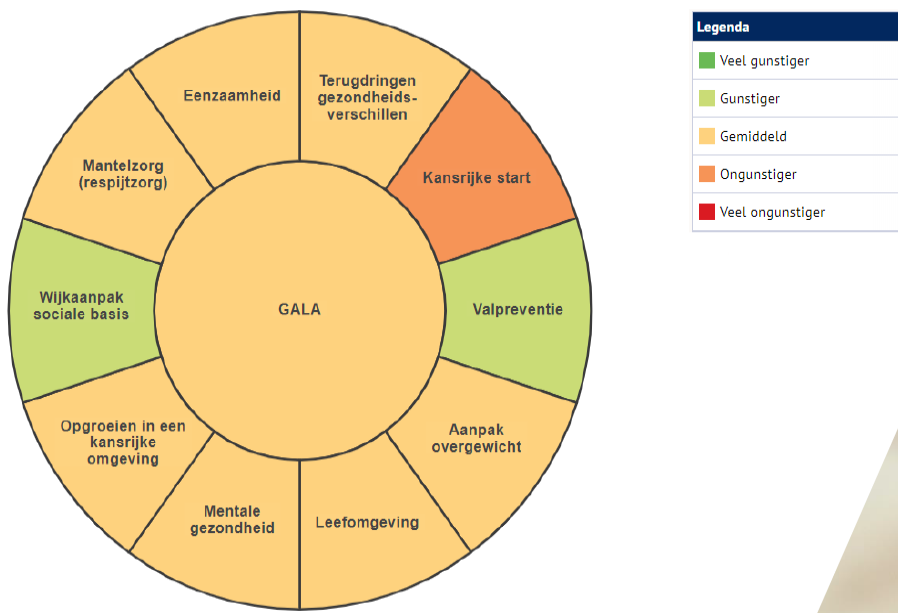
De gemeente kent 7% minder hoogopgeleiden dan het landelijk gemiddelde (27% hoogopgeleiden ten opzichte van 34% landelijk). Het gemiddeld besteedbaar inkomen is ongeveer 10% hoger dan het landelijk gemiddelde. Ruim 62% van de bewoners woont in een koopwoning, 28 % in een sociale huurwoning en 10% huurt een woning op andere wijze. In de gemeente is 8,5% een niet-westerse migrant en 8,5% een westerse migrant.

Zo'n 8,7% van de jeugdigen ontvangt jeugdhulp (10,7% landelijk) en 68 per 1000 inwoners ontvangen Wmo-ondersteuning (70 per 1000 inwoners landelijk)

De gemeente kent meer 'grijze druk' in vergelijking met het landelijk gemiddelde (40% ten opzichte van 33%).

In een figuur ziet het regionale GALA gemeenteprofiel in vergelijking met de andere gemeenten in de provincie Noord - Brabant er als volgt uit:

GEMEENTE BOXTEL

2.2 Preventie- en sportakkoord

In de eerste helft van 2023 is een lokaal sport- en beweegakkoord onder regie van de gemeente opgesteld door partners uit de sport, de zorg, het welzijnswerk, het onderwijs, de kinderopvang en andere maatschappelijke organisaties of verenigingen in de gemeente. Tot nu toe was er geen preventie- en/of sportakkoord in de gemeente afgesloten. Op 1 juli 2023 is dit sport- en beweegakkoord in concept gereed gekomen. De Vereniging Sport en Bewegen heeft bevestigd dat het sportakkoord voldoet aan de eisen voor de SPUK. Dit akkoord bevat actiepunten die verwerkt zullen worden in het uitvoeringsplan 2024 tot en met 2026 dat nauw zal aansluiten bij de doelstellingen van de thema's van de SPUK-regeling voor deze jaren. In de SPUK-regeling komen de Hoofdlijnen van het Sportakkoord II en het GALA samen. Sport en bewegen maakt onderdeel uit van een aantal van de thema's en doelstellingen van het GALA. Rond 1 oktober 2023 wordt het akkoord door de partijen ondertekend. De komende periode wordt gebruikt om de nadere invulling van het sportakkoord uit te werken.

2.3 Gezondheidsverschillen

GGD Hart van Brabant heeft voor onze gemeente kwantitatieve informatie verzameld over de gezondheidsverschillen en ontwikkelingen op dit gebied in de gemeente en de deelname aan sport, bewegen en cultuur². De samenvatting daarvan is in bovenstaand figuur opgenomen. Hieronder zijn de belangrijkste verschillen verder uitgewerkt.

2.3.1 Verschillen op het gebied van gezondheid

Verschillen met andere gemeenten in de regio

Een belangrijk gegeven is dat de gemeente Boxtel een "kleinschalige" gemeente is waar het gemeenschapsleven in de 4 woonplaatsen of kernen nog sterk aanwezig is. Dit uit zich in een rijk verenigingsleven en in mantelzorgers en vrijwilligers die zich inzetten voor inwoners die behoeften hebben aan zorg of hulp. Er zijn in Boxtel ongeveer 25 buurtverenigingen. De beschikbare data laten zien dat de gemeente Boxtel beter scoort dan de gemiddelde cijfers die voor Nederland of voor de regio beschikbaar zijn.

Wat betreft de GALA profielen scoort de gemeente Boxtel in vergelijking met de gemeenten in Noord-Brabant:

- Op 2 thema's 'Wijkaanpak sociale basis' en 'Valpreventie' 'gunstiger' dan de referentiegemeenten in de regio.
- Op 7 thema's 'Terugdringen van gezondheidsverschillen', 'Valpreventie', 'Aanpak van overgewicht', 'Leefomgeving', 'Mentale gezondheid', 'Opgroeien in een kansrijke omgeving, en 'Mantelzorg' 'gemiddeld' in vergelijking met de referentiegemeenten in de regio.
- Op de 1 thema 'Kansrijke start', 'ongunstiger' in vergelijking met de referentiegemeenten uit de regio.

¹ GGD Hart van Brabant - gemeenteprofielen

² GGD HvB tabellenboek GALA

- Er zijn geen thema's die 'veel gunstiger' of 'veel ongunstiger' scoren in vergelijking met de regiogemeenten.

Over het algemeen kan gesteld worden dat de gezondheid in de gemeente relatief goed is ten opzichte van andere gemeenten in de provincie Noord-Brabant. Bij bijna alle items is een gelijk dan wel licht positief verschil te zien met de cijfers van andere gemeenten in de GGD regio Hart voor Brabant (HvB). Ook op de aspecten die het risico om een slechtere gezondheid vergroten, zoals inkomen, scoort de gemeente relatief gunstig. Maatschappelijke participatie (bijv. door vrijwilligerswerk) is op een goed niveau, en eenzaamheid is relatief laag. De uitgangssituatie is daarmee best gunstig. Voor wat betreft overmatig alcoholgebruik door jeugd, volwassenen en ouderen, ligt het percentage hoger dan in de regio. Inwoners van Boxtel lijken onvoldoende bewegen; ze voldoen niet aan bewegingsrichtlijnen. Bij kinderen is dat 51%, bij volwassenen 53% en ouderen 44%.

Trends

Op een aantal punten blijken de trends negatief. Inwoners hebben steeds meer moeite met rondkomen voor volwassen (20% en ouderen (9%). Het percentage volwassenen met overgewicht is gestegen van 45% naar 55%, waarvan 17% obesitas heeft. Inwoners van Boxtel ervaren steeds meer hun eigen gezondheid als slecht. Dit percentage is gestegen van 16% naar 30%. De psychische gezondheid is eveneens achteruitgegaan. Daarbij komt eenzaamheidsproblematiek steeds meer voor, zowel onder volwassenen, als onder ouderen. Het percentage vrijwilligers(werk) neemt licht af bij volwassenen. Tenslotte neemt het percentage ouderen dat zelfdoding overweegt toe (maar blijft laag ten opzichte van Hart van Brabant).

Positieve trends zijn zichtbaar op het gebied van roken door volwassenen.

Verschillen binnen de gemeente

Zowel de vergelijking met de landelijke als met de regionale gemeenten laat zien dat de gemeente Boxtel een gemeente is die gelijk dan wel beter presteert dan andere gemeenten op het gebied van gezondheid. Alleen op het gebied van kansrijke start scoort de gemeente minder. Er zijn beperkte verschillen tussen de diverse kernen dan wel wijken. In grote lijnen kan wel gesteld worden dat de gezondheid in de wijken Boxtel Centrum en Boxtel Noord relatief gezien minder goed is dan in de overige kernen. Hierover is echter niet een eenduidig beeld te schetsen.

De belangrijkste verschillen tussen inwoners van Boxtel kunnen vooral gezien worden in het licht van³:

- *Sociaaleconomische gezondheidsverschillen.* Deze zijn ook aanwezig binnen de gemeente Boxtel. Mensen met een lage opleiding en mensen met een laag inkomen vooral zij met een bijstandsuitkering en/of schulden) leven gemiddeld korter en ervaren een minder goede gezondheid (5-8 jaar korter en 15 jaar een minder goed ervaren gezondheid). Zij zijn dus een risicogroep binnen de gemeente.
- *Ouderdom.* Mensen die oud worden ervaren meer problematiek op het gebied van lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, dagelijks functioneren, sociaal participeren en zingeving. Met het klimmen der jaren komen de gebreken en komen valincidenten vaker voor. Met name mensen ouder dan 80-85 jaar ervaren deze gebreken gemiddeld in sterkere mate dan andere senioren. Ook zij vormen een risicogroep binnen de gemeente.
- *Mensen met een migratieachtergrond.* Het is een gegeven dat mensen met een migratieachtergrond op (bijna) alle gezondheidsthema's minder goed scoren dan andere inwoners (gegevens GGD Hart van Brabant 2022).
- *Mensen met zware beperkingen.* Mensen met een ernstige psychiatrische aandoening (EPA) en mensen met een (ernstige) verstandelijke beperking die woonachtig zijn binnen de gemeente hebben een fors lagere levensverwachting door hun beperking. Mensen met een EPA leven gemiddeld 15-20 jaar korter dan de gemiddelde Nederlander; mensen met een ernstige meervoudige (verstandelijke) beperking leven gemiddeld 25 jaar korter.

Naast preventieve faciliteiten voor alle burgers op het gebied van gezondheid is er voor risicogroepen extra aandacht c.q. extra faciliteiten binnen het beleid van de gemeente Boxtel. Met name de dubbele vergrijzing wordt door de gemeente als een grote uitdaging naar de toekomst gezien omdat het hier over een relatief grote groep inwoners gaat.

2.3.2 Verschillen in deelname aan sport, bewegen en cultuur

Over het algemeen is de deelname aan sport, bewegen en cultuur op een goed niveau. Het percentage lidmaatschappen van verenigingen is hoog. Wel voldoet een groot deel van de inwoners in alle leeftijdscategorieën niet aan de beweegnorm. Een heel groot deel van de inwoners vindt de omgeving (80-90%) ook aantrekkelijk om in te bewegen.

³ Zie diverse publicaties van het Sociaal Cultureel Planbureau, van Pharos (expertisecentrum gezondheidsverschillen), het Trimbos Instituut (kennisinstituut geestelijke gezondheidszorg, verslavingszorg en maatschappelijke zorg) en van de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland.

Verschillen met andere gemeenten in de regio

Voor de verschillen op het gebied van **sport, bewegen** geldt het volgende. Zowel de vergelijking met de landelijke als met de regionale gemeenten laat zien dat de gemeente Boxtel een gemeente is die gelijk dan wel beter presteert dan andere gemeenten op het gebied van sport en bewegen. Dat geldt voor kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen. Het percentage inwoners dat zich aan de beweegrichtlijnen houdt (55,1%) is beter dan het landelijk gemiddelde (50,5%). Het aantal inwoners dat lid is van een sportbond is ongeveer 5% hoger dan het landelijk gemiddelde (29,6% ten opzichte van 24%). 61% van de inwoners van Boxtel sport wekelijks. Dit geldt voor alle leeftijdscategorieën in de gemeente. Het fietsgebruik ligt iets hoger dan het landelijk gemiddelde en het aantal mensen dat ongeorganiseerd sport ligt ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde. Het aantal niet-sporters ligt lager dan het landelijk gemiddelde (44% ten opzichte van 49% landelijk).

Wat betreft de verschillen tussen leeftijdscategorieën op het gebied van sport en bewegen in Boxtel zijn de volgende gegevens bekend:

- 79% van de kinderen van 4-12 jaar sport wekelijks buiten school (78% in de regio Hart van Brabant). Van de 12-19 jarigen sport 90% in de vrije tijd (tegenover 92% in de regio). Tegelijkertijd zien we in de cijfers dat van jeugdigen in leeftijdsgroep 12-19 jaar 25% voldoet aan de beweegnorm (tegenover 25% in de regio).
- Voor de volwassenen tot 65 jaar geldt dat 56% lid is van een (sport)vereniging of sportclub (51% gemiddeld in de regio). Van de volwassenen tot 65 jaar voldoet 59% aan de beweegrichtlijnen (tegenover 52% regionaal).
- Voor ouderen boven de 65 jaar is 66% lid van een (sport)vereniging (tegenover 60% regionaal). Van deze ouderen voldoet 44% aan de beweegrichtlijnen (tegenover 39% regionaal).

Over **cultuur** en participatie op diverse culturele terreinen zijn weinig vergelijkende cijfers en gegevens bekend. Ook een goede definitie van het begrip 'cultuur' ontbreekt. Boxtel telt ruim 100 verenigingen of plaatsen waar culturele activiteiten plaatsvinden in de 4 kernen van de gemeente. De diversiteit is groot: muziek en zang, kunst, natuur en milieu, bibliotheek, levensbeschouwing en godsdienst, carnavalsverenigingen, gilden en schutterijen, musea etc. Ook in het primair en voortgezet onderwijs en in welzijnswerk voor volwassenen vindt cultuureducatie dan wel culturele activiteiten plaats. Daarnaast kent Boxtel ook een dergelijk aantal verenigingen voor sport en bewegen om inwoners kennis te laten maken en deel te laten nemen aan de sport- en bewegingscultuur.)

Wat betreft het "professionele" kunst- en cultuuraanbod zijn burgers van Boxtel sterk aangewezen op de toneel- en concertzalen en de musea in (grote) steden in de omgeving van Boxtel met een professionele programmering op het gebied van kunst, dans, toneel, (klassieke en moderne) muziek en zang, cabaret, popcultuur, literatuur etc. Veel mogelijkheden zijn er in 's Hertogenbosch, Tilburg en Eindhoven.

Ongetwijfeld is ook het inkomen van burgers van invloed op sport- en cultuurdeelname. Het lidmaatschap van een vereniging of het bezoek aan culturele evenementen kost immers geld. De gemeente heeft diverse regelingen om deelname te bevorderen; zowel voor kinderen als volwassenen. Het voldoen aan de beweegrichtlijnen is niet of veel minder een kwestie van inkomen. Iedereen kan bewegen in en om zijn huis, naar de onderwijs of op de werkplek, in vrije tijd in de openbare ruimte.

Trends

De trends op het gebied van sport en bewegen onder kinderen en jongeren zijn redelijk stabiel. Onder volwassenen valt op dat een steeds lager percentage voldoet aan de beweegrichtlijnen Dit percentage is gedaald van 59% naar 53%. Dit komt vooral door een daling in het dagelijks bewegen. In 2022 fietste nog 12% dagelijks naar school of werk. 8 jaar eerder was dat nog 23%. Het percentage volwassenen dat wekelijks sport is stabiel (rond 57%-60%). Het voldoen aan de beweegrichtlijn door ouderen is redelijk stabiel. Ook het dagelijks bewegen blijft ongeveer gelijk op 90% Zowel ouderen (92%) als volwassenen (83%) vinden de omgeving aantrekkelijk om in te bewegen. Bij ouderen is dat percentage de afgelopen jaren toegenomen.

Verschillen binnen de gemeente

Kinderen in de wijk Boxtel Noord spelen aanzienlijk minder buiten (16% tegenover 30%) en zijn minder lid van een sportvereniging (58% tegenover 68%) dan het gemiddelde in de hele gemeenten. In Boxtel Noord en (Boxtel Centrum) worden door ouders ook de meeste belemmeringen ervaren om buiten te kunnen spelen. Bij volwassenen en volwassenen zijn geen significante grote verschillen tussen de wijken zichtbaar op het gebied van sport en bewegen.

3 Belangrijkste opgaven

De gemeente hanteert het concept "positieve gezondheid" zoveel mogelijk in het gemeentelijk beleid. In onze visie geven alle inwoners (en hun netwerk) zelf invulling aan een gezond leven, zijn zich bewust van een gezonde leefstijl en passen hun

gedrag hierop aan. De gemeente en maatschappelijke partners blijven hierop aansluiten door een gezonde leefomgeving te creëren die uitnodigt tot gezonde voeding, bewegen en sociale ontmoeting. Gezondheidsachterstanden worden teruggedrongen door preventieve activiteiten te ondernemen. Voor mensen die (al of niet tijdelijk) gezondheidsproblemen ondervinden is een goede (lokale en regionale) infrastructuur voor welzijn- en gezondheidszorg geschapen.

Alle inwoners leven in netwerken: in gezinnen, in families, op scholen en onderwijsinstellingen, op het werk, in buurten. De inwoners van Boxtel blijven omzien naar elkaar en blijven hulpvragen met en voor elkaar oplossen. De gemeente blijft investeren in een sterke lokale sociale basis met een sterke sociale samenhang en laagdrempelige toegankelijke voorzieningen waar mensen op elkaar kunnen terugvallen en meedoen in de samenleving. Speciale aandacht is er voor de voorzieningen in de kleine kernen van de gemeente Boxtel.

Gezondheid (in brede zin) wordt in toenemende mate een belangrijk thema bij ontwikkelingen in het fysiek en sociaal domein. Bij de ontwikkeling van nieuw beleid wordt de wijze waarop de gezondheid beschermd dan wel bevorderd wordt meegewogen. Zo wordt in de omgevingsvisie en de woon-zorgvisie hier al expliciet aandacht aan gegeven. De integratie van sociaal en gezondheidsbeleid met het andere gemeentelijk beleid vraagt blijvende aandacht.

We blijven ontwikkelingen op het gebied van gezondheid (in brede zin) en de sociale basis monitoren. Op dit moment presteert de gemeente Botel gelijk of iets beter op het gebied van gezondheid (inclusief sport en bewegen) en de sociale basis in vergelijking met landelijke en regionale gemeenten. De opgave is om beter te gaan presteren in de toekomst.

Voor het bepalen van de belangrijkste inhoudelijk opgaven hebben we gebruik gemaakt van bovenstaande analyse, de bestuurlijke prioriteiten zoals in het bestuursakkoord vastgesteld en interne en externe gesprekken met betrokkenen. We sluiten zoveel mogelijk aan op bestaand beleid. We hebben ervoor gekozen om ons op een beperkt aantal (4) opgaven te richten. In de vier opgaven zijn de diverse subsidie-items geclusterd. Door items te clusteren ontstaat meer helderheid over het totale bedrag dat beschikbaar is voor het cluster en kan een coördinator (organisatorisch verantwoordelijke) voor het cluster benoemd worden waardoor samenhang kan ontstaan.

3.1 Opgaven op het gebied van gezondheid en sociale basis

Meedoen: versterken van de sociale basis

We gaan door met het faciliteren van een sterke lokale sociale basis met een sterke sociale samenhang. Gezien de relatief kleine kernen is dat een grote opgave voor onze gemeente. We blijven inzetten op laagdrempelige toegankelijke voorzieningen waar mensen op elkaar kunnen terugvallen en kunnen meedoen in de samenleving. De ontmoetingsfunctie en het bestrijden van eenzaamheid staat hierbij centraal. Aanvullend richten we ons op het bestrijden van oorzaken die leiden tot gezondheidsachterstanden, waarbij we ons met name inzetten om armoede- en schulden terug te dringen. We vinden het belangrijk dat inwoners elkaar ondersteunen waar mogelijk. Vitale ouderen zijn vaak al mantelzorger of vrijwilliger voor hulpbehoevenden. De gemeente ziet tegelijkertijd dat het potentieel en de talenten van deze groep ouderen nog niet volledig wordt benut. In het kader van de dubbele vergrijzing is het gewenst dat de beschikbare capaciteiten van vitale ouderen zo goed mogelijk benut kunnen worden. Een beroep op de gemeentelijke voorzieningen en het professionele welzijnswerk wordt hierdoor verminderd. We zien welzijn op recept en de voorzorgcirkels, waarbij inwoners elkaar steunen met praktische hulp, als belangrijke concepten om hieraan bij te dragen.

Het versterken van de (mentale) gezondheid van de jeugd

We willen in het bijzonder onze aandacht richten op het jonge kind en de leerlingen van het middelbaar onderwijs in onze gemeente. Hiertoe worden preventieve interventies ingezet. De coördinatie geschiedt door de primaire partner jeugdgezondheidszorg/GGD. De items in deze opgave zijn:

- het organiseren en uitvoeren van het programma Kansrijke Start (de eerste 1000 dagen)
- het uitvoeren van activiteiten in het kader van opgroeien in een kansrijke omgeving
- het organiseren van preventieve activiteiten in het kader van mentale gezondheid voor scholieren van het plaatselijk middelbaar onderwijs.

Ketenaanpak overgewicht

We willen overgewicht bij de jeugd enerzijds en bij volwassenen anderzijds tegengaan. Speciale aandacht is er voor kinderen in gezinnen met een laag inkomen of jeugdigen met een verhoogd risico op psychosociale problematiek (stress, psychische klachten, eenzaamheid). Overgewicht komt in toenemende mate voor bij alle leeftijdsgroepen. Voor de jeugd ligt de coördinatie bij de JGZ/GGD en voor de volwassenen sluiten we aan bij lokale coalities die ontstaan in het kader van de GLI-programma's. De items in deze opgave zijn:

- het organiseren en uitvoeren van het ketenprogramma Kinderen met overgewicht en obesitas.

- het organiseren en uitvoeren van het ketenprogramma Geïntegreerde Leefstijlinterventie voor volwassenen.

In de gemeente speelt de laatste jaren migratie (westers en niet westers) een grote(re) rol in de gemeenschap. Voor deze groepen en hun behoeften is speciale aandacht nodig op het gebied van wonen, welzijn, zorg, inkomen en integratie in het maatschappelijk leven. Het is een gegeven dat mensen met een migratie achtergrond op (bijna) alle gezondheidsthema's minder goed scoren dan andere inwoners (gegevens GGD Hart van Brabant 2022)

3.2 Belangrijkste opgaven op het gebied van sport, bewegen en cultuur

We willen in het kader van een gezonde levensstijl zo veel mogelijk burgers bereiken met het sport- en beweegaanbod. Het streven is hierbij het percentage inwoners dat voldoet aan de beweegnorm te verhogen. De items in deze opgave zijn:

- het opstellen (en uitvoeren) van een lokaal sportakkoord;
- het uitvoeren van bewegingsprogramma's en cultuurprogramma's in het kader van de Brede Regeling van Combinatiefuncties;
- het organiseren en uitvoeren van woonscaans, valpreventiecurssussen en -activiteiten.
- We stimuleren ook om de nog relatief gescheiden werelden van sport en gezondheid/welzijn meer te verbinden. Dit is een van de speerpunten in het sportakkoord.

4 Onderdelen van aanvraag

De gemeente heeft voor alle onderdelen een aanvraag ingediend voor 2023 en doet dat ook voor de jaren 2024-2026

5 Doelen, resultaten en inzet

5.1 Gezondheid en sociale basis

De gemeente heeft een subsidiekader voor de jaren 2022 – 2024 voor gezondheid en de sociale basis vastgesteld. Op basis hiervan wordt jaarlijks een uitvoeringsplan door de gezamenlijke maatschappelijke partners op dit terrein opgesteld. De doelen hierin sluiten goed aan op de doelen in GALA. Daarnaast is specifiek voor de doelgroep ouderen een vergrijzingsnotitie vastgesteld. Tenslotte wordt in het ambitiedocument voor de omgevingsvisie aandacht besteed aan de relatie tussen de fysieke omgeving en gezondheid / sociale basis. De doelen uit deze documenten komen hieronder terug.

Een haalbaar en reëel uitvoeringsplan met beperkte financiële middelen en beperkte professionele inzet.

Het uitvoeringsplan is gebonden aan de subsidiegelden die voor de programma's ter beschikking worden gesteld. Het GALA biedt extra mogelijkheden om hier een impuls aan te geven. Deze subsidiegelden zijn niet ruim en niet alles wat gewenst wordt, kan ook worden gedaan. Met de beperkte financiële middelen wordt een haalbaar en reëel uitvoeringsplan opgesteld voor 2024 en de periode daarna. Enkele doelen zouden, waarschijnlijk vanaf eind 2023, aanspraak kunnen maken op (mede) subsidiering vanuit de IZA gelden waarover regionale ketenafspraken gemaakt dienen te worden (: kansrijke start, overgewicht (jeugd en volwassenen), valpreventie, welzijn op recept). Er zijn op dit moment nog geen tastbare resultaten op dit gebied.

5.1.1 Uitgangspunten

- De gemeente Boxtel hanteert als uitgangspunt voor zijn beleid het begrip 'positieve gezondheid' en gaat uit van de 6 dimensies die dit begrip in samenhang vormgeven. Het begrip 'positieve gezondheid' raakt veel beleidsterreinen van de gemeente, naast gezondheidszorg en het sociaal domein bijvoorbeeld werk en inkomen, onderwijs, woningbouw, etc. Het uitgangspunt positieve gezondheid maakt het noodzakelijk dat er op integrale wijze beleid ontwikkeld wordt.
- De gemeente hanteert als uitgangspunt dat inwoners een grote eigen verantwoordelijkheid hebben voor de invulling van hun leven en dat iedere inwoner een bijdrage kan leveren aan het maatschappelijk leven in de wijken of kernen van de gemeente. Verder is de gemeente van mening dat er veel andere actoren zijn op het gebied van gezondheid die vanuit hun verantwoordelijkheid hun eigen bijdrage leveren aan doelstellingen op het gebied van gezondheid en de sociale basis. Bijvoorbeeld: zorgverzekeraars, zorgkantoren, praktijken in de eerstelijns gezondheidszorg, instellingen voor curatieve zorg of voor langdurige zorg, woningbouwcorporaties, etc. Voor het kunnen bereiken van doelstellingen is het van belang dat die partijen samenwerken in het belang van hun inwoners, hun cliënten of patiënten.
- Pharos heeft voor het aanpakken van gezondheidsverschillen 9 principes vastgesteld⁴. De gemeente Boxtel volgt deze principes; deze zijn verwerkt in dit plan van aanpak

⁴ https://www.pharos.nl/wp-content/uploads/2019/05/Gezondheidsverschillen-duurzaam-aanpakken_Pharos_mei-2019.pdf

5.1.2 Doelen en resultaten

- De gemeente zorgt voor een goed toegankelijk preventie- en hulpaanbod in de wijk. De gemeente Boxtel is (mede)verantwoordelijk voor de *universele preventie* van burgers en voor die groepen die door hun (mate van) beperking of sociaaleconomische status extra aandacht van de gemeente vragen, ongeacht hun leeftijd, om volwaardig te kunnen participeren in de maatschappij (*selectieve preventie*). De gemeente Boxtel is van mening dat voor *geïndiceerde* en *zorggerelateerde* preventie de belangrijkste rol is weggelegd voor de zorgverzekeraar. Goede regionale afspraken hierover zullen nog in het kader van het IZA gemaakt dienen te worden.
- De gemeente wil een sluitend aanbod aan voorzieningen en ondersteuning op kern-/wijkniveau realiseren. Dit aanbod is dichtbij de inwoner georganiseerd, goed toegankelijk en goed vindbaar. Het wordt gekend en herkend in de wijk. Het gezamenlijk aanbod is aanvullend op de bestaande activiteiten en ondersteuning in de 0^e lijn (eigen netwerk inwoners, vrijwilligersorganisaties en verenigingen).
- De gemeente stimuleert gezond gedrag (in brede zin) in de gemeente en heeft beleid ontwikkeld om aantoonbaar ongezond gedrag (roken, middelenmisbruik etc.) tegen te gaan. Naar vermogen dragen we bij aan een gezondheid leefstijl.
- De gemeente Boxtel stimuleert dat alle inwoners van de gemeente actief kunnen meedoen aan het maatschappelijk leven.
- Het tegengaan en verminderen van eenzaamheid onder inwoners draagt bij aan de gezondheid, het welzijn en de zelfredzaamheid. Eenzaamheid is helaas niet altijd op te lossen. Het is belangrijk om eenzaamheid zoveel mogelijk te voorkomen.
- Laagdrempelige mantelzorgondersteuning op maat draagt bij aan het welzijn en de gezondheid van de mantelzorger en de inwoner die mantelzorg ontvangt. Het bevordert een inclusieve gemeenschap. Het voorkomt uitval van de mantelzorger waarmee we de inzet van dure specialistische zorg en ondersteuning voorkomen of uitstellen.
- Door kwetsbare kinderen/jongeren met mogelijke toekomstige problemen op één of meerdere leefgebieden vroegtijdig in beeld te hebben en adequaat te ondersteunen met een integrale aanpak, worden problemen voorkomen of verkleind. Hiermee worden meer en betere kansen gecreëerd voor de minder zelfredzame kinderen/jongeren in de gemeenschap en wordt de inzet van duurdere, specialistische hulp en ondersteuning voorkomen.
- De gemeente Boxtel draagt naar vermogen bij aan de versterking van de mentale gezondheid en de mentale weerbaarheid van zijn inwoners.
- De gemeente Boxtel draagt naar vermogen bij aan het vitaal (en veerkrachtig) ouder worden van zijn inwoners. Ook vitaal ouder worden speelt zich af binnen de 6 dimensies van het begrip 'positieve gezondheid'. Verder draagt De gemeente Boxtel draagt bij aan de wens van ouderen om zoveel mogelijk oud te kunnen worden in de eigen woning dan wel de eigen leefomgeving met hulp van het eigen netwerk.
- De gemeente Boxtel zorgt voor een gezonde en veilige leef- en sociale omgeving. In het ambitiesdocument voor de omgevingsvisie is opgenomen dat de buitenomgeving mensen stimuleert tot meer bewegen en om elkaar vaker te ontmoeten. De leefomgeving is gezond en veilig.

5.1.3 Samenwerking

Samenwerkingspartners

Sinds een aantal jaar maken de maatschappelijk partners in de gemeente een gezamenlijk uitvoeringsplan en voeren deze uit. Deze partners zijn ContourdeTwern, MEE, Brede Scholen Boxtel, maatschappelijk werk, GGD HvB en de WSD (werkvoorziening). Zij betrekken in de uitvoering nadrukkelijk ook vrijwilligersorganisaties zoals de KBO's, andere organisaties zoals woningcorporaties, zorgorganisaties, huisartsen en inwoners. Deze partijen zijn ook betrokken bij de het ouderenbeleid. Bestuurders van wonen, zorg- en welzijnsorganisaties zijn verenigd in Zorgzaam Boxtel, met als doel de samenwerking te bevorderen en af te stemmen. Uiteraard is er goed en regelmatig contact met de onderwijsinstellingen, de kinderopvang, de jeugdgezondheidszorg, de huisartsenpraktijken in de gemeente. Dit in de overtuiging dat we alleen gezamenlijk de opgaven in de gemeente kunnen aanpakken. Voor de uitvoering van het GALA werken we weer samen met de partijen in dit netwerk. Organisaties als de GGD zijn ook op regionaal niveau actief. Op regionaal niveau (Noord-Oost Brabant) maken we ook onderdeel uit van de coalitie Integraal Zorgakkoord. Hierin zijn gemeenten, zorgverzekeraar VGZ, zorgaanbieders, welzijn en het inwonersperspectief verenigd. Een dergelijke coalitie is er ook op sub-regionaal niveau (regio 's-Hertogenbosch).

Inbreng van inwoners bij de keuze en invulling van activiteiten

Het plan van aanpak is opgesteld op basis van gesprekken met lokaal opererende organisaties. Zij hebben een goed oog op de behoeften in de samenleving. Voor de uitvoering worden op verschillende niveaus inwoners direct betrokken bij de keuze en de invulling van activiteiten. Hieronder een aantal voorbeelden.

- De adviesraad Sociaal Domein wordt om advies gevraagd zal worden over het nieuwe uitvoeringsplan.
- We staan nadrukkelijk open voor initiatieven van inwoners en proberen hierop aan te maken. Concreet ondersteunen we al een inwonersinitiatief om een lokaal GLO-programma te versterken met gezamenlijke extra bijeenkomsten.
- Aan de deelnemers aan de activiteiten van het uitvoeringsplan wordt mondeling gevraagd wat zij vinden van de activiteiten en wat voor tips of aanbevelingen zij hebben. Een beknopte enquête wordt ook als middel ingezet door de kernpartners. De resultaten hiervan worden in een korte rapportage vastgelegd en zijn een onderdeel van de 4-maandelijks evaluatie. Waar nodig vindt bijstelling plaats.
- MEE is de organisatie die zijn voelhorens uitzet bij mensen met een beperking die extra ondersteuning nodig hebben.
- Bij het tot stand komen van het uitvoeringsplan bij het Sportakkoord worden vertegenwoordigers van clubs of verenigingen betrokken.

Doelgroepen

Zoals al eerder beschreven: de gemeente Boxtel wil zo veel mogelijk burgers bereiken de activiteiten op het gebied van gezondheid van burgers en met activiteiten gericht op de leefbaarheid en sociale cohesie van haar kernen. Dit geldt voor alle bevolkingsgroepen: jeugdigen tot 18 jaar, volwassenen en ouderen vanaf 65 jaar. De gemeente Boxtel heeft speciale aandacht voor mensen, van welke leeftijd dan ook, die steun nodig hebben om de weg te vinden naar het plaatselijke aanbod op het gebied van bewegen, sport en cultuur. Concreet betreft dit: mensen met beperking, mensen met een laag inkomen, laaggeletterden, ouderen met bewegingsvragen of eenzaamheidsproblematiek (ontmoeting) en nieuwkomers in Nederland. De gemeente Boxtel stimuleert verder dat vrijwilligers (van een vereniging) hierbij steun verlenen. De gemeente gaat uit van wijkgericht werken (in de vier kernen) in het kader van de organisatie van de activiteiten en de binding met de lokale gemeenschap om de sociale cohesie in de kernen te versterken

Een nieuw uitvoeringsplan vanaf 2025 voor basisondersteuning en gezondheid in het preventieve veld

Het bestaande subsidiekader 2022-2024 en daaruit voortvloeiende opdracht en uitvoeringsplannen dienen als basis voor uitvoeringsafspraken in het kader van GALA. Dit betekent concreet dat bovenop de bestaande afspraken extra en nieuwe activiteiten uitgevoerd kunnen worden. De nieuwe afspraken vanaf 2025 met de maatschappelijk partners worden gebaseerd op een nieuwe visie sociaal domein 2040, die momenteel in ontwikkeling is. De verwachting is dat visie medio 2024 vastgesteld wordt. De thema's het GALA krijgen hier een plaats in. Dit kan leiden tot een verschuiving in activiteiten.

5.2 Sport, bewegen en cultuur

De gemeente heeft in juni 2023 voor de eerste keer een sportakkoord gesloten. Hierin staat de ambities met betrekking tot sport genoemd. Voor de uitvoering van de BRC-regeling zijn afspraken gemaakt met BSB. De afspraken zijn onderdeel van het subsidiekader 2022-2024. In het uitvoeringsplan van de maatschappelijk partners is als doel 'meer bewegen voor iedereen' opgenomen. Het cultuurbeleid is in ontwikkeling. Deze documenten zijn de basis voor onderstaande doelen en resultaten.

5.2.1 Uitgangspunten

- De gemeente Boxtel hanteert als uitgangspunt voor zijn beleid het begrip 'positieve gezondheid'. Bewegen, culturele participatie en sportbeoefening zijn activiteiten die bijdragen aan lichamelijk en mentaal welbevinden, kwaliteit van leven en sociaal participeren en die in het dagelijks functioneren ook hun plaats vinden. Deze activiteiten hebben zowel hun effect in de preventieve als in de curatieve sfeer.
- De gemeente Boxtel wil zo veel mogelijk inwoners bereiken met het sport- en beweegaanbod, met als doel sport en bewegen een vanzelfsprekend onderdeel uit te laten maken van het leven van iedere burger. Dit geldt voor alle bevolkingsgroepen: jeugdigen tot 18 jaar, volwassenen en ouderen vanaf 65 jaar.
- De gemeente Boxtel heeft speciale aandacht voor inwoners, van welke leeftijd dan ook, die steun nodig hebben om de weg te vinden naar het plaatselijke aanbod op het gebied van bewegen, sport en cultuur. Concreet betreft dit: mensen met beperking, mensen met een laag inkomen, laaggeletterden en ouderen met eenzaamheidsproblematiek en/of bewegingsvragen en nieuwkomers in Nederland. De gemeente Boxtel stimuleert verder dat vrijwilligers van een vereniging hierbij steun verlenen.

5.2.2 Doelen en resultaten

- We brengen het fundament op orde. Dat betekent dat we de voorwaarden verbeteren om te kunnen sporten en daar plezier aan te beleven. Met fundamenteel doelen we op de mensen, organisaties, cultuur (waarden en normen) en materiële voorzieningen in de sport.
- We willen meer mensen met onze inzet bereiken: (potentiële) sporters, toeschouwers en vrijwilligers. Niet iedereen heeft behoefte om te sporten, maar er is nu nog een te grote groep mensen die we onvoldoende weten te bereiken.

- Het doel is de waarde van sport en bewegen voor de hele maatschappij te vergroten. Sport kan dienen als doel voor energie, plezier, inspiratie en zingeving in het dagelijks leven van zij die het beoefenen of volgen, maar levert ook een bijdrage aan maatschappelijke doelen zoals het tegengaan van eenzaamheid en kansenongelijkheid of het bevorderen van gezondheid (sport als middel). Het bieden van meerwaarde als sportsector aan andere maatschappelijke domeinen is daarbij het uitgangspunt.
- De gemeente zorgt ervoor dat burgers het aanbod in de gemeente van activiteiten op het gebied van sport, bewegen en cultuur op een laagdrempelige wijze kunnen vinden en brengt dit periodiek onder de aandacht van de burgers. We stimuleren en faciliteren het verenigingsleven in de kernen van de gemeente op het gebied van sport en bewegen en wat betreft culturele activiteiten (in de brede zin van het woord).
- De gemeente Boxtel draagt eraan bij dat bij de inrichting van de fysieke leefomgeving ook rekening gehouden wordt met voldoende mogelijkheden tot laagdrempelig, veilig en dichtbij bewegen in de buurt.
- De gemeente Boxtel stimuleert (incidentele en informele) initiatieven van groepen burgers om culturele of bewegingsactiviteiten te ontplooiën in hun dorp of wijk. Naast het verenigingsleven zijn ook informele activiteiten die groepen burgers ontplooiën van groot belang voor de sociale cohesie van een gemeenschap.
- Alle inwoners worden gestimuleerd om meer te bewegen.

5.2.3 Samenwerking

Samenwerkingspartners

Bij het opstellen van het sportakkoord zijn diverse organisaties betrokken. Deze worden ook betrokken bij de verdere uitwerking en de uitvoering van het akkoord. Deze organisaties zijn sportverenigingen, sportaanbieders, vrijwilligersorganisaties, ContourdeTwern, Fysiotherapeut, Leefstijlcoach, Uniek Sporten, Stichting Leergeld en Bureau Nieuwkomers.

Functionarissen vanuit het onderdeel Brede Regeling Combinatiefuncties spelen een belangrijke rol bij de organisatie van activiteiten op het gebied van sport, bewegen en cultuur in de vrije tijd, die voornamelijk uitgevoerd worden door of met behulp van vrijwilligers. Ook zijn deze functionarissen betrokken bij het tot stand komen van het lokaal sportakkoord medio 2023 en bij het in praktijk brengen van het uitvoeringsplan dat naar aanleiding van dit akkoord zal worden gemaakt. Deze functionarissen zijn allen verbonden aan de twee plaatselijke welzijnsinstellingen (ContourdeTwern en BSB) die hun activiteiten in de vier kernen van de gemeente uitvoeren, vaak met “vaste gezichten” per kern. Er wordt nauw samengewerkt op het gebied van de “basisondersteuning in het preventieve veld” met collega-instelling: MEE De Meent Groep, GGD regio Hart van Brabant en het regionale sociaal werkbedrijf (WSD) en woningbouwvereniging JOOST. Deze organisaties hebben periodiek overleg over hun activiteiten.

Het sportakkoord bevat actiepunten die verwerkt zullen worden in het uitvoeringsplan 2024 tot en met 2026 dat nauw zal aansluiten bij de doelstellingen van de thema's van de SPUK-regeling voor deze jaren. In de SPUK-regeling komen de Hoofdpijnen van het Sportakkoord II en het GALA samen. Sport en bewegen maakt onderdeel uit van een aantal van de thema's en doelstellingen van het GALA. Rond 1 oktober 2023 wordt het akkoord door de partijen ondertekend.

6 Uitvoering

Hieronder zijn in een matrix de uitvoeringsafspraken opgenomen voor GALA. In deze matrix wordt schematisch, kort en globaal, weergegeven welke thema's er in ieder geval in het uitvoeringsplan 2025-2028 dienen te worden opgenomen, wat het doel is dat beoogd wordt, welke partners betrokken zijn, welke partner coördinator is voor een thema, wat er anno 2023 en 2024 al werd en wordt gedaan, welke interventies effectief zijn en wat de globale planning is van 2023-2026. De matrix is opgebouwd aan de hand van de vier benoemde opgaven:

1. Meedoen: versterken sociale basis
2. Het versterken van de (mentale) gezondheid van de jeugd
3. Aanpak overgewicht
4. Meer bewegen en sporten

In bovengenoemde opgaven zijn 13 van de 15 SPUK items ondergebracht. Er zijn verder nog 2 beperkte SPUK subsidies voor onderzoek (door de GGD) en coördinatie van regionale ketenaanpakken door de gemeente. Dit is een vijfde cluster van “ondersteunende onderdelen”, maar dit is geen speerpunt van directe activiteiten voor de burgers van Boxtel. Verder is met een groen vak in het schema aangegeven dat het item onderdeel uitmaakt van een **regionaal ketenprogramma** waar zorgverzekeraars, gemeenten en zorgaanbieders nog een besluit over moeten nemen. Het kan zijn dat er additioneel subsidie aan gemeenten ter beschikking wordt gesteld voor preventieve activiteiten in het kader van deze items. Inhoud van het ketenprogramma en de omvang en de voorwaarden voor subsidie zijn nog niet bekend.

6.1 Uitvoeringsmatrix

Opgave 1: Meedoen, het versterken van de sociale basis						
Thema + doel GALA ⁵	Partners	Wat doen we al (voorbeelden)	2023/2024	2025/2026	Doelgroep	Coördinatie
2.1. Versterken sociale basis Gemeenten faciliteren een sterke lokale sociale basis met een sterke sociale samenhang en laagdrempelige, toegankelijke voorzieningen waar mensen omzien naar elkaar en hulpvragen met en voor elkaar oplossen.	Gemeente en zijn afdelingen; sportclubs en verenigingen; ContourdeTwern; welzijn; seniorenverenigingen; woningbouwcorporaties.	Faciliteiten gemeente; sportclubs en verenigingen; Wijkgericht werken door ContourdeTwern; project Hartjes in de wijk (ontmoetingspunten 0-100 jaar). Start van voorzorgcirkels Kleine subsidies voor wijkinitiatieven etc. Vrijwilligersbeleid en activiteiten vrijwilligers. MEE doet sociale netwerkversterking, vooral voor mensen met een (licht verstandelijke) beperking. Start van werken met voorzorgcirkels. Zie ook de items 1.1, 1.2, 2.2, 2.3, 2.4, 3.2, 3.3 en 5.1	2024: Gemeente heeft een beleidsvisie 'Sociale basis' geschreven. Dit is een eis van GALA. 2024: Evalueren bestaande activiteiten; nieuw uitvoeringsprogramma 2025-2028 opstellen. Er ligt ook een link met de versterking van de pedagogische basis op basis van de hervormingsagenda jeugd.	2025: Start nieuw uitvoeringsprogramma.	Alle inwoners, met bijzondere aandacht voor mensen met een speciale behoefte, zoals ouderen, mensen met een beperking.	Welzijnsorganisatie ContourdeTwern (CdT)
2.2. Terugdringen gezondheids-achterstanden Stimuleren dat mensen actief mee kunnen doen aan de maatschappij. Lokale aanpak van gemeenten richting kwetsbare groepen, domein-overstijgend. Goed toegankelijk preventie- en zorgaanbod in de	Gemeente, ContourdeTwern/BSB, MEE, GGD, WSD (werk), Onderwijs, Sportpartners, Zorgpartners, uitvoerders WMO, uitvoerders Participatiewet, uitvoering Jeugdwet.	Inzet op gezondheidsbevordering d.m.v. beweging en voeding. Armoedebestrijding Kwetsbare groepen zijn benoemd; hier is extra aanbod voor om in het lokale netwerk de oorzaken van gezondheidsachterstanden te bestrijden. Zie ook item 1.1, 1.2, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1 en 4.2.	2023: start project teammaatjes om laaggeletterden te ondersteunen/m 2026. 2024: Evalueren bestaande activiteiten; nieuw uitvoeringsprogramma 2025-2028 opstellen en (start met) uitvoering programma	2025: Start nieuw uitvoeringsprogramma.	Voor Jeugd, Volwassenen en Ouderen	Welzijnsorganisatie ContourdeTwern (CdT)

⁵ Nummering is volgens de SPUK

Opgave 1: Meedoen, het versterken van de sociale basis						
Thema + doel GALA ⁵	Partners	Wat doen we al (voorbeelden)	2023/2024	2025/2026	Doelgroep	Coördinatie
wijken (kernen), de leefomgeving en de sociale omgeving;						
2.3. Mantelzorg Gemeenten gaan in de periode 2023–2026 mantelzorgers extra ondersteunen bij het uitvoeren van hun zorgtaken	Gemeente; partners gezondheidszorg lijn 1; seniorenverenigingen; WMO- en V&V partners; ContourdeTwern; MEE; partners gezondheidszorg lijn 1.	Activiteiten ondersteuning en waardering voor mantelzorgers en vrijwilligers. Steunpunt mantelzorg bij ContourdeTwern. Huishoudelijke zorg en Dagbesteding. Activiteiten van seniorenverenigingen. Specifieke aandacht voor jonge mantelzorgers, dementie en voor overbelasting van mantelzorgers.. Start van werken met voorzorgcirkels	2024: project mantelzorgcoaches, Vrijwilligers die worden opgeleid om mantelzorgers te ondersteunen. Ter ontlasting van mantelzorgers en steunpunt mantelzorg. Speerpunt in 2024 is bereiken van jonge mantelzorgers en mantelzorgers met een migratieachtergrond. Evalueren bestaande activiteiten; nieuw uitvoeringsprogramma 2025-2028 opstellen en (start met) uitvoering programma	2025: Start nieuw uitvoeringsprogramma.	De extra inzet wordt vooral gericht op (werkende) volwassenen en ouderen.	Welzijnsorganisatie ContourdeTwern (CdT)
2.4. Een tegen eenzaamheid Gemeenten zetten in op een lokale aanpak eenzaamheid	Gemeente; 1 ^e -lijnszorg partners; zonnebloem, seniorenverenigingen; verenigingen, sport, bewegen en cultuur; WMO- en V&V partners; ContourdeTwern; MEE; maatschappelijk werk.	Zie ook items 2, 3, 5, 10, 11 en 13. In iedere kern is een lokale coalitie eenzaamheid. Hieraan nemen de genoemde organisatie deel. Specifieke aandacht voor kwetsbare bevolkingsgroepen, met name ouderen en mensen met een lichamelijke beperking.	2023: herijken van afspraken ihkv een tegen eenzaamheid. Activiteiten die hierin uitgevoerd worden hangen samen met hartjes in de wijk en voorzorgcirkels. 2024: Evalueren bestaande activiteiten; nieuw uitvoeringsprogramma 2025-2028 opstellen en (start met) uitvoering programma.	2025: Start nieuw integraal uitvoeringsprogramma.	Het huidige beleid richt zich vooral op ouderen en mensen met een beperking. Met de middelen in de SPUK wordt extra aandacht gegeven aan alle doelgroepen die met eenzaamheid maken hebben.	Welzijnsorganisatie ContourdeTwern (CdT)

Opgave 1: Meedoen, het versterken van de sociale basis						
Thema + doel GALA ⁵	Partners	Wat doen we al (voorbeelden)	2023/2024	2025/2026	Doelgroep	Coördinatie
2.5. Welzijn op recept (WOR) (ook regionale ketenaapak IZA) Mensen met psychosociale klachten helpen door samenwerking tussen huisarts, eerstelijns zorgverlener, welzijn en het sociaal domein. De juiste hulp en zorg wordt op de juiste plek gegeven.	Huisarts en POH, ContourdeTwern, wijkteams gemeente	Voorbereiding van project WOR met huisartsen op vraag van huisartsen door ContourdeTwern. 1 huisarts is al geïnteresseerd. De samenwerking wordt daarmee opgestart. Contact met huisartsengroep Jeroen Bosch (120 huisartsen in regio Den Bosch) over lokale en regionale ketenaapak. Welzijnsaanbod in de wijk (hier mogen ook WOR middelen ook voor aangewend worden)	In 2023 is Welzijn op Recept gestart. 2024 gaan we door met het project WOR en verbreding daarvan met inzet SPUK financiering WOR. Zorginstituut geeft een duiding voor WOR aan zorgverzekeraars, huisartsen en gemeenten. Regionale ketenafspraken	2025: Start nieuw uitvoeringsprogramma.	Voor Volwassenen en Ouderen.	Welzijnsorganisatie ContourdeTwern (CdT)
5.1. Leefomgeving Bij besluitvorming over de fysieke leefomgeving wordt gezondheidskennis toegepast. Die kennis gaat over gezondheidsbevordering (bijv. uitnodigen tot bewegen en ontmoeten) én over gezondheidsbescherming en veiligheid.	Gemeente, GGD, landelijke kenniscentra (RIVM bv.). Woningbouwverenigingen; ervaringsdeskundigen mensen met beperkingen en senioren.	GMV check (Gezondheid, Milieu en Veiligheid) door GGD. Hier gaat het om advies i.r.t. een gezonde inrichting van wijken en buurten. Zie verder bijvoorbeeld ook programma 'Versterken van de sociale basis' (2.1) en gemeentelijk programma 'Langer Zelfstandig thuis' (voor ouderen).	De GGD adviseert via het bureau GMV op majeure fysieke projecten in de gemeente over gezondheidsaspecten. Deze wegen we mee in de besluitvorming over deze projecten. Daarnaast adviseert de GGD bij nieuw beleid in het ruimtelijk domein. 2023: start Portaal GGD Omgevingsadvies	De GGD adviseert via het bureau GMV op majeure fysieke projecten in de gemeente over gezondheidsaspecten. Deze wegen we mee in de besluitvorming over deze projecten. Daarnaast adviseert de GGD bij nieuw beleid in het ruimtelijk domein.	Voor Jeugd, Volwassenen en Ouderen	Gemeente en GGD

Opgave 2: Mentale gezondheid Jeugd						
Thema + doel GALA	Partners	Wat doen we al (voorbeelden)	2023/2024	2025/2026	Doelgroep	Coördinatie
3.1. Mentale gezondheid Gemeenten zetten in op het versterken van de mentale gezondheid van hun inwoners en het bieden van laagdrempelige ondersteuning waar gewenst. Gemeente kiest voor besteding subsidie voor Jeugd	Gemeente, ContourdeTwern, GGD, MEE, WSD, Onderwijs werken samen. Verder: Sportpartners, Zorgpartners, uitvoerders WMO (Psychische Kwetsbaarheid) uitvoerders Participatiewet, uitvoerders Jeugdwet.	Bewegings- en culturele activiteiten gericht op ontmoeting en zingeving (laagdrempelige inloopfunctie). Zie ook de items: 2.2, 3.2 (OKO), 2.1 (Sociale basis); 2.3 (Mantelzorg) en 2.4(Eenzaamheid). Kwetsbare groepen zijn benoemd en krijgen extra aandacht Jeugd en jongeren Bestaande samenwerking zorgstructuren rondom scholen met o.a. SMW, JA, JV, consulent, IB/ZOCO en huisartsen.	Continueren van bestaande activiteiten op dit gebied voor alle doelgroepen. Keuze uit een effectieve interventie voor leerlingen VO door onderwijs en coördinatoren. Dit wordt momenteel verkend. Regionaal is er duidelijkheid over de inrichting van mentale gezondheidscentra. Hier ligt ook een relatie met het IZA.	Uitvoering geven aan de pilot SGGZ binnen wijkteam en zorgstructuren onderwijs. 2024-2026. Verder nog in te vullen.	Leerlingen die middelbaar onderwijs (VO) volgen in gemeente Boxtel.	Jeugdgezondheidszorg (JGZ) en School maatschappelijk Werk (SMW). In overleg evt. preventie Jeugd GGZ
3.2. Opgroeien in een kansrijke omgeving (OKO) en vroegsignalering middelengebruik Voorkomen en vroegsignalering van middelengebruik (alcohol, tabak en drugs).	Gemeente, onderwijs, ContourdeTwern (incl. maatschappelijk werk); GGD en JGZ; verslavingszorg (preventie); huisartsen. Extra aandacht voor kwetsbare doelgroepen	Ontmoediging roken en alcoholgebruik door toezicht en handhaving in gemeente; acties onderwijs; preventieve activiteiten en programma's GGD/JGZ, ContourdeTwern en verslavingszorg.	Continueren activiteiten. Evalueren activiteiten en evt. bijstellen in uitvoeringsprogramma. De GGD voert het project "Skip die trip" uit gericht op de-normaliseren van drugsgebruik onder jongeren.	In 2025 wordt een nieuw uitvoeringsprogramma opgesteld. Hierin wordt ook de netwerksamenwerking rondom alcoholpreventie opgenomen.	Leerlingen die middelbaar onderwijs volgen in gemeente Boxtel	Jeugdgezondheidszorg (JGZ) en School maatschappelijk Werk (SMW)
3.3. Kansrijke start (ook regionale ketenaanpak IZA, zie 5.3) Gemeente heeft een lokale ketenaanpak Kansrijke Start (eerste 1000 dagen).	Partners in sociaal domein, geboortezorgketen (huisarts, JGZ (GGD), kraamzorg, verloskundigen, kinderartsen), zorgverzekeraar.	GGD is al actief als kwartiermaker en beleidsadviseur op dit terrein in de gemeente. Zij voeren de coördinatie op kansrijke start. Er is samenwerking met Verlos Den Bosch (een regionaal samenwerkingsverband van partijen in de verloskundige zorg).	In 2024 verbeteren we het project kansrijke start door samenwerking met verloskundige zorg te intensiveren. De GGD gebruikt 3 interventies in de uitvoering. We passen alle 3 toe in de lokale uitvoering:	Continueren en waar nodig bijstellen van bestaande afspraken.	Foetus, baby, peuter.	JGZ van GGD

Opgave 2: Mentale gezondheid Jeugd						
Thema + doel GALA	Partners	Wat doen we al (voorbeelden)	2023/2024	2025/2026	Doelgroep	Coördinatie
			1. Centring Zwangerschap 2. Stichting babyspullen voor minima 3. Mamakits Plus inkoop coördinatie uren kansrijke start tbv lokale coalitie Verlos DenBosch, BOX, SMG, Vught. Zorginstituut maakt zo nodig duidelijk wat verzekerde zorg is.			

Opgave 3: aanpak overgewicht						
Thema + doel GALA	Partners	Wat doen we al (voorbeelden)	2023/2024	2025/2026	Doelgroep	Coördinatie
4.1. Aanpak overgewicht jeugd <i>(ook regionale ketenaanpak IZA, zie 5.3)</i> Voor jeugdigen met overgewicht of obesitas is passende ondersteuning, begeleiding en zorg toegankelijk. In 2025 hebben alle gemeenten een netwerkaanpak hiervoor	<i>Jeugd:</i> Huisartsen, JGZ en GGD, onderwijs, medisch specialisten, diëtisten, sportverenigingen, welzijnsinstellingen, zorgverzekeraars, gemeenten.	Lokale partners: voeren projecten uit in het kader van een gezonde schoolomgeving; gezond sporten en bewegen; gezonde buurt en wijk; gezonde vrijetijdsbesteding; gezonde digitale omgeving. De zorg komt in beeld bij de JGZ, de huisartsenzorg en de medisch specialisten. Zie ook item 1.1 1.2, 2.1, 2.2, en 5.1.	Een van de doelen van het sportakkoord is overgewicht aan te pakken. Onderzoek naar draagvlak gezonde scholen + uitvoering daaraan geven. Continueringen kind op gezond gewicht. De gemeente start op 1 januari 2024, samen met zorgverzekeraars, met het toegankelijk maken van de regionale en lokale ketenaanpak. In 2025 hebben alle gemeenten een netwerkaanpak hiervoor en afspraken met zorgverzekeraars en zorgaanbieders.	Uitvoering geven aan sportakkoord. Inzet sportcoaches nog beter aan laten sluiten op dit doel.	Jeugd	JGZ van GGD
4.2. Aanpak overgewicht volwassenen <i>(ook regionale ketenaanpak IZA, item 5.3))</i> Voor volwassenen met overgewicht of obesitas is passende ondersteuning, begeleiding en zorg toegankelijk. In 2025 hebben alle gemeenten een netwerkaanpak voor	<i>Volwassenen:</i> Huisartsen, medisch specialisten, diëtisten, sportverenigingen, welzijnsinstellingen, zorgverzekeraars, bedrijfsartsen en werkgevers, gemeenten.	Lokale partners: voeren projecten uit in het kader van een gezonde omgeving; gezond sporten en bewegen; gezonde buurt en wijk; gezonde vrijetijdsbesteding. De zorg komt in beeld bij de huisartsenzorg en de medisch specialisten. Zie ook item 1.1 1.2, 2.1, en 5.1.	In 2023 ondersteunen we een burgerinitiatief, dat erop gericht is om het lokale GLI-programma te versterken door middel van methoden op het gebied social design thinking met deelnemers aan het programma. Met als doel uitval te voorkomen. De gemeente start op 1 januari 2024, samen met zorgverzekeraars, met het toegankelijk maken van de regionale en lokale ketenaanpak.	Continuering / uitbreiding burgerinitiatief (afhankelijk van uitkomsten). Uitvoering ketenafspraken.	Volwassenen met (ernstig) overgewicht	Gemeente ism uitvoerder GLI-programma's.

Opgave 3: aanpak overgewicht						
Thema + doel GALA	Partners	Wat doen we al (voorbeelden)	2023/2024	2025/2026	Doelgroep	Coördinatie
inwoners met overgewicht en er zijn afspraken en afspraken met zorgverzekeraars en zorgaanbieders. .			In 2025 hebben alle gemeenten een netwerkaanpak hiervoor			

Opgave 4: Meer bewegen en sporten						
Thema + doel GALA	Partners	Wat doen we al (voorbeelden)	2023/2024	2025/2026	Doelgroep	Coördinatie
1.1 Lokaal Sportakkoord Zo veel mogelijk Nederlanders bereiken met het sport- en beweegaanbod.	Gemeente, verenigingen, private aanbieders, welzijnsorganisaties, onderwijs, zorgaanbieders	Sportstimulering en -subsidiering voor jeugd, volwassenen en ouderen in alle kernen. Speciale aandacht voor jongeren 12-27; bewegen 55+; sportstimulering 4-12 jaar; inclusief sporten voor mensen met beperking. Vrijwilligers werven en opleiden. In juni 2023 is het sportakkoord opgesteld.	2023: het sportakkoord wordt verder uitgewerkt in concrete plannen. Na vaststelling zal de uitvoering ervan plaatsvinden. Sportservice Noord-Brabant is hiervoor verantwoordelijk. We beperken dit niet alleen binnen sportsector, maar leggen juist ook verbindingen met welzijn en zorg.	Verder uitvoering geven aan sportakkoord en borgen in lokale structuren.	Voor Jeugd, Volwassenen en Ouderen	Gemeente Boxtel
1.2. Brede regeling Combinatie-functies Meer kinderen, jongeren en volwassenen die sporten, bewegen en meedoen aan cultuur. Het gaat hierbij ook om mensen die achterblijven in sport-, bewegings- en cultuurdeelname.	Gemeente, verenigingen sport en cultuur, BSB, onderwijs.	Inzet op vakleerkrachten bewegingsonderwijs PO mede gefinancierd door gemeente. Welzijnsinstelling: ruim cursusaanbod creativiteit, cultuur en digitale vaardigheden. Speciaal aanbod voor mensen met beperkingen en achterstanden. Vrijwilligers werven en opleiden.	In de periode 2023-2024 vormen we ons een beeld over aanpassingen in de opdracht met betrekking tot de BRC-regeling. Dit om de nieuwe afspraken in overeenstemming met de nieuwe regeling vorm te geven. Hiervoor hanteren we een overgangstermijn, waarbij de we de eerste stappen voor het schooljaar 2024-2025 willen zetten.	Verder uitvoeren van de afspraken. De aanpassing op de voorwaarden in de BRC-regeling 2023-2026 moet uiterlijk in 2026 volledig gerealiseerd zijn.	Voor Jeugd, Volwassenen en Ouderen	Brede Scholen Boxtel (BSB) coördineert de activiteiten.
1.3. Aanpak valpreventie (ook regionale ketenaanpak IZA) Blijvende inzet om vallen (en letsel) te voorkomen bij ouderen. Ouderen (vanaf 65 jaar) langer gezond thuis kunnen	Ouderen: huisartsen, medisch specialisten, fysiotherapeuten, sector V&V, WMO-partners, welzijnspartners (bewegen voor ouderen), gemeenten, seniorenverenigingen	Opsporen en ondersteunen ouderen met valrisico; voorlichting valpreventie; woningaanpassingen; aanpassingen in de leefomgeving. Beweeginterventies door buurtsportcoaches met preventieve werking. De beweegactiviteiten zijn nog niet specifiek gericht op valpreventie en relatief los van elkaar georganiseerd.	In 2023 zetten we vooral in op het in kaart brengen van huidig aanbod en het leggen van verbindingen. Dit moet leiden tot een versterking en uitbreiding van het huidige aanbod. De gemeente start op 1 januari 2024, samen met zorgverzekeraars en zorgaanbieders, met het toegankelijk maken van de lokale	Vanaf 2025 structurele uitvoering van de aanpak valpreventie.	Ouderen	Welzijnsorganisatie ContourdeTwern (CdT) en Brede Scholen Boxtel (BSB)

laten wonen, minder zorgkosten.			en regionale ketenaanpak Valpreventie. Hierbij wordt gebruik gemaakt van effectieve interventies.			
---------------------------------	--	--	---	--	--	--

6.2 Effectieve interventies

Het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) (afdeling Gezond Leven), Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ (Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ))), Kenniscentrum Sport & Bewegen, Nederlands Jeugdinstituut (NJI (Nederlands Jeugdinstituut)), Trimbos-instituut, Movisie (Landelijk Kennisinstituut Sociale Vraagstukken) en Vilans vormen het Samenwerkingsverband Erkenning Interventies. De samenwerkende organisaties hanteren dezelfde criteria voor het beoordelen van interventies. Op de website www.gezondleven.nl kunnen deze interventies worden teruggevonden. In het schema worden de aantallen **interventies** benoemd die één van de vier erkenningsniveaus hebben en genoemd worden in de databank. Soms wordt een voorbeeld gegeven. De gemeente is van mening dat waar mogelijk effectieve interventies worden toegepast. Het is niet noodzakelijk dat het totale subsidiebedrag van een thema wordt besteed aan effectieve interventies. De door de partijen te selecteren interventies moeten passen bij het preventieve doel dat wordt nagestreefd, bij de organisatie en de competenties van de begeleiders die cursussen of activiteiten uitvoeren. Ook is bepalend welk bedrag beschikbaar is en wat een interventie per deelnemer kost. De coördinerende organisatie voor een bepaald item bepaalt in overleg met de gemeente voor welke interventie(s) wordt gekozen. Het gaat om preventieve gezondheidsinterventies en geen curatieve interventies die in de eerste of tweede lijn thuishoren (en dus vergoed worden door de zorgverzekeraar). Het gaat vaak om “kortdurende” groepsgerichte interventies die deelnemers zelf in hun leven leren inpassen. Zo veel mogelijk mensen moeten hiervan kunnen profiteren. Er vindt samenwerking plaats met de eerste lijn in de gemeente zelf. De eerste lijn verwijst naar het groepsgerichte aanbod en omgekeerd kan de primaire partner doorverwijzen naar de eerste lijn indien daar reden voor is.

7 Ondersteunende onderdelen

7.1 Kennis- en adviesfunctie GGD

Een van de belangrijkste taken van de GGD is het adviseren van gemeenten. Kennis is hierbij een essentiële basis. De GGD-en hebben van oudsher een belangrijke rol in de dataverzameling en het verschaffen van inzicht in de gezondheidssituatie van de bevolking, als ook in de advisering over zinvolle gezondheid bevorderende interventies. Deze taken zijn vastgelegd in de Wet publieke gezondheid (Wpg).

De drie Brabantse GGD'en zijn voornemens gezamenlijk een voorstel te maken voor de gemeenten. Daarbij zal nadrukkelijk naar verbreding gezocht worden met andere kennispartijen in Brabant, zoals de AWPg, universiteiten en hogescholen. Aldus ontstaat een Brabants netwerk van de GGD'en dat samen met gemeenten de meest actuele lokale en regionale kennisvragen op het gebied van preventie en publieke gezondheid kan oppakken.

7.2 Coördinatie regionale aanpak preventie

Bij ketenaanpakken gericht op preventie en gezondheid over de domeinen heen (Zvw, Wpg, Wmo en/of Jeugdwet) zijn goede afspraken tussen de beide financiers (gemeenten en zorgverzekeraars) dus essentieel om tot effectief ketenaanbod te komen, waarbij de verschillende onderdelen van de aanpak aan elkaar verbonden zijn. Het gaat dan om de volgende onderdelen:

- Kansrijke start
- Valpreventie bij ouderen
- Aanpak overgewicht kinderen
- De gecombineerde leefstijlinterventie bij overgewicht en obesitas van volwassenen
- Welzijn op recept

Er dient helderheid te worden gegeven in 2023 welke onderdelen van de ketenaanpak onder de verzekerde zorg vallen. Het Zorginstituut kan hierover helderheid bieden, conform afspraken in het IZA. In het inkoopbeleid van 2024 van de zorgverzekeraars worden de inkoopvoorwaarden door de zorgverzekeraars duidelijk gemaakt, inclusief de regionale afspraken met gemeenten. De gemeente Boxtel is al enige tijd actief op de bovengenoemde 5 ketenaanpakken in de uitvoeringsplannen (2022-2024). Via de SPUK Middelen zijn in 2023 gelden ter beschikking gesteld voor de (verdere) ontwikkeling van de implementatie.

Afstemming op regionaal niveau gebeurt in de regio Noordoost Brabant en de subregio 's-Hertogenbosch, middels het ingestelde samenwerking voor het integraal zorgakkoord. Lokaal zijn via de SPUK Middelen zijn in 2023 gelden ter beschikking gesteld voor de (verdere) ontwikkeling van de implementatie. Het is helpend voor het bereiken van de doelstellingen dat er integrale ketenaanpakken komen met concrete beschrijvingen van de uit te voeren onderdelen in de verschillende domeinen. Voor de coördinatie van de lokale implementatie van GALA en IZA wordt een lokale coördinator aangesteld.

8 Hoe wordt de voortgang bewaakt?

Bij het bewaken van de voortgang wordt aangesloten bij bestaande werkafspraken met de uitvoerende organisaties. Deze zijn georganiseerd rondom het uitvoeringsplan. De uitvoering van GALA komt specifiek aan de orde in periodieke overleggen. Deze vinden 1x per kwartaal op ambtelijk niveau en 2 maal per jaar bestuurlijk plaats. De inhoudelijk betrokken ambtenaren en bestuurders zijn daarbij aanwezig. Voor de monitoring wordt gebruik gemaakt van bestaande formats en landelijk ontwikkelde monitoringsinstrumenten. Eén of meerdere kernpartners zijn op de hoogte van ontwikkelingen bij en wensen van hun lokale partners (sociale wijkteams, huisartsen, zorgpartners in de tweede lijn, onderwijs, partners op het gebied van werk en inkomen) en over datgene wat in de Vergrijzingstafel is afgesproken. De ambtenaren van de gemeente verzorgen agenda van de overleggen, zitten deze voor en leggen gemaakte afspraken vast. Zo nodig vindt bijsturing of aanvulling plaats van het uitvoeringsplan door de lokale coördinator GALA.

Voor de concrete activiteiten in het uitvoeringsplan 2022-2024 zijn doelen geformuleerd, en zijn indicatoren voor succes benoemd. Ook is benoemd met wie wordt samengewerkt en hoe de organisatie daarvan verloopt. Van alle activiteiten wordt gemonitord of de doelstellingen en de indicatoren bereikt worden. Hiertoe is een eenvoudig rapportageschema gemaakt. Uiteraard wordt waar nodig ook gebruik gemaakt van de cijfermatige gegevens van kennisinstituten en van de GGD.

9 Samenhang en Synergie

De gemeente Boxtel hanteert onder andere de volgende principes bij het nastreven van samenhang en synergie:

- Er wordt uitgegaan van het begrip 'Positieve Gezondheid'. Dit maakt duidelijk dat alle zes levensdomeinen invloed hebben op de (ervaren) gezondheid van mensen. De gemeente kijkt met een integrale blik naar de gezondheid van zijn inwoners, ongeacht hun leeftijd of beperkingen.
- In het gepresenteerde schema in paragraaf 3.2.2. wordt duidelijk gemaakt welke items samenhangen met andere items en welke ketenpartners betrokken zijn.
- De gemeente Boxtel is verantwoordelijk voor het faciliteren en realiseren van (preventieve) basisvoorzieningen voor zijn inwoners op het gebied van gezondheid in de brede zin van het woord. Ook is de gemeente in het kader van de Jeugdwet en de WMO verantwoordelijk voor hulp en zorg (incl. hulpmiddelen). De gemeente onderhoudt intensieve contacten met andere lokale zorguitvoerders in de "eerste en tweede lijn" voor die inwoners waarbij specialistische zorg in de gemeente wordt geleverd (huisartsen, V&V organisaties, regionale GGZ instelling, instellingen voor mensen met een beperking, dak- en thuislozen etc.). Omdat de gemeente met een brede blik kijkt naar gezondheid wordt er ook intensief samengewerkt met de in de gemeente actieve onderwijsinstellingen, woningbouwcorporaties, het regionale sociaal werkbedrijf, de regionale GGD (incl. JGZ), veiligheidsinstanties etc.
- De gemeente organiseert op slimme wijze een beperkt aantal overlegtafels met een beperkt aantal (kern)deelnemers waar op integrale wijze toekomstig beleid wordt besproken (bijvoorbeeld rond (preventieve) basisvoorzieningen en rond het thema Vergrijzing). Inwoners worden als vertegenwoordiger van bepaalde doelgroepen hierbij betrokken.
- De gemeente is betrokken bij regionale afspraken die gemaakt dienen te worden in het kader van IZA (en het GALA). De gemeenten in de regio hebben besloten dat de gemeente 's Hertogenbosch als mandaatgemeente zal optreden.

10 Verbinding onderdelen Brede SPUK GALA en Sportakkoord II

	1. Lokaal sportakkoord	2. Brede Regeling Combinatiefuncties	3. Terugdringen gezondheidsachterstanden	4. Kansrijke Start	5. Mentale gezondheid	6. Aanpak overgewicht en obesitas	7. Valpreventie	8. Leefomgeving	9. OKO & Voegsignalering alcoholproblematiek	10. Versterken sociale basis	11. Mantelzorg	12. Eén tegen Eenzaamheid	13. Welzijn op recept	14. Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	15. Coördinatiekosten regionale aanpak preventie
Doelen Gezond en Actief Leven Akkoord															
Terugdringen gezondheidsachterstanden	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓		✓				✓	
Het versterken van (de verbinding met) de sociale basis	✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓	✓	✓	✓		
Een gezonde leefstijl	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓	
Versterking van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid	✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓		✓	✓	✓	
Vitaal ouder worden	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
Domeinoverstijgende inzet vanuit een regionale preventie-infrastructuur				✓	✓	✓	✓						✓	✓	✓
Doelen Hoofdlijnen Sportakkoord II															
Indusie en diversiteit in de sport vergroten	✓	✓	✓												
Sociaal veilige sport creëren	✓	✓			✓	✓									
Vitale sportaanbieders: vergroten van de kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid van het sportaanbod	✓	✓			✓	✓				✓					
Vaardig in bewegen: een leven lang sporten en bewegen voor ieder kind en iedere jongere	✓	✓	✓		✓		✓								
Ruimte voor sport en bewegen: een toekomstbestendige sportinfrastructuur	✓		✓					✓							
Maatschappelijke waarde van topsport optimaliseren	✓														
Doelen addendum BRC															
Meer kinderen, jongeren en volwassenen die sporten, bewegen en meedoen aan cultuur (ook kwetsbare groepen en mensen die achterblijven in sport-, beweeg- en cultuurdeelname)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓					
Sterke aanbieders in sport, bewegen en cultuur waarbij kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid geregeld is	✓	✓	✓							✓					
Een sterke verbinding tussen sport, bewegen en cultuur met andere domeinen en programma's (onderwijs, gezondheid, zorg, welzijn en sociale zaken/armoede & schulden)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓		✓	✓	✓	✓

11 Toestemming gebruik informatie

12 Ondertekening